

своиятъ братъ Методия, който е билъ по-старъ и по-сановитъ отъ него, и когото е той накаралъ, — ако Методии и да не билъ готовень за това, — да са отдаде, послѣ правителственната служба, на книгите, а послѣ на проповѣдта, и да стане най-преданиятъ неговъ помощникъ? Мене е очевидно, че Кирилъ е билъ изъ числото на оние избрани хора, които намиратъ своето предопредѣление да изпълватъ нѣкое велико историческо дѣло сами въ себѣ си и посвѣщаватъ животътъ си исключительно на това дѣло. Азъ смѣтамъ, съ психологически доказателства, че е сжвѣршено невъзможно да са допуси, че Кирилъ са е завѣлъ да изпълни това историческо дѣло само по причина на посолството отъ страната на моравския князь Ростислава въ Цариградъ.“ И така, А. Гилфердингъ мисли, че сж сжществовале и други причини, а тие причини, по нашето мнѣние, сж оние, за които ние упомѣнахме вече. На друго мѣсто (въ своята книга „Письма объ исторіи Сербовъ и Волгаръ“) сжщиятъ авторъ, като говори за крѣщеніето на Вжлгария, пита: „А можѣлъ ли е такавъ единъ човѣкъ (Методии), който е вжзвѣщаль и превощдалъ словото божие на славянски езикъ, да остане хладнокрѣвнъ въ онова време, когато са е приготвяла да приѣме „божието слово“ най-могжественната и най-ближната славянска джржава“ (Вжлгария)? — „А можѣлъ ли е такавъ единъ човѣкъ, какавъто е билъ Кирилъ, да са ограничи само съ Вжлгария и да са не старае да даде по-широки размѣри на своята идея?“ ще да попитаме ние. Нека сѣки отъ насъ помисли надъ тие два вопроса и да ги рѣши както знае.